

Tűzoltókészülékek, tűzoltórendszerek

Milyen követelmények vonatkoznak az oltósugár hatásának figyelembevételére?

Igen hézagos és egyáltalán nem körültekintő a szabályozás ezen a területen. Sehol nem találtam olyan előírást, amely figyelembe venné a következőket:

A nagynyomású porlasztás az elektrosztatikus feltöltődés egyik alappéldája. Vannak olyan technológiák, amelyek ezen alapulnak. Ebből következően:

- A poroltók, a CO₂ oltók és minden más gázzal oltó produkál elektrosztatikus feltöltést!
- A CO₂ oltók, illetve a folyadéksugárral működő oltók ehhez még azt is biztosítják, hogy a feltöltődés a vezetőképes folyadéksugár, illetve szárazjég útján biztosan ki is süljön az első útjába kerülő földelt tárgyon! A kisülés energiatartalma vizsgálatok és mérések során meghatározható – csak vizsgálni is kellene!
- Poros környezetben – akár leülepedett porok esetében is – a porral oltó sugara felkavarja a port és ezzel egy parázslásból akár porrobbanást is előidézhethet. (Szomorú példának tekintem a 2002 október 29-i TEMA FORG-tűzet, ahol a keletkezett kis tűzből 250 milliós kárt okozó nagy tűz lett – valószínűsíthetően a poroltós beavatkozás nyomán gyorsultak fel az események.)
- Minden automatikus rendszerben, amikor tűz (égés) van, azt is valószínűsíthetjük, hogy ott nincs robbanóképes gáz-gőz-köd/levegő keverék! Ha tehát égés van, akkor nem okozhat már gyújtást az elektrosztatikus feltöltődés. Nem így a poroknál! Minden automatikus rendszerben elképzelhető egy meghibásodás folytán történő kioldás és oltóanyag-befújás – ezzel azonban gyújtásveszélyt okoz az oltórendszer olyan körülmények között, amikor robbanóképes keverék lehet jelen – nem volt égés!

Az automatikus oltórendszerek telepítésekor két fontos szempont van még, amelyek nem szabad figyelmen kívül hagyni:

- Az oltóanyag és a tűzveszélyes (égő) anyag összeférhetősége. (pl. festék égésekor tilos a vízzel oltás – ezzel szemben a sprinkler

rendszereknél erre méretezést közöl a jogszabály!). Példa erre a Palota Környezetvédelmi Kft-nél 2004.11.02-én hajnalban történt tüzeset.

- A rendelkezésre álló oltóanyag mennyiségének ellenőrzése – automatikus tiltás a technológiára, ha az oltóanyag mennyisége nem elegendő egyszeri tűzoltásra. Sajnos a 2/2002 BM rendelet IV. fejezete erre vonatkozó előírást sem tartalmaz.
- A faiparban általánosan használt „szikraérzékelő- és oltórendszer”, valamint a porszóróknál alkalmazott „szikraérzékelős tűzelfojtó” rendszerek esetében az érvényben levő rendeletek szerint szükséges az I. fokú tűzvédelmi szakhatósághoz előzetes engedélyezésre beadni egy arra jogosított tűzvédelmi szakértő által készített tervet, mintha ezen berendezések is „tűzjelzők” lennének! Ez mindkét félnek megnehezíti a dolgát és értelmetlen is, ugyanis ezen berendezések nem jelzik a működésüket az üzem tűzjelző hálózatának – és egyébként pedig a technológiai berendezések szerves részét is képezik! Beavatkozásuk automatikus – legfeljebb is csak a technológiai folyamatot állítják le. Ugyan kézzel is működtethetők, de ez nem az üzemszerű működési módjuk. Kíváncsiak vagyunk arra, hogy mikor figyelnek fel az illetékesek ezekre az ellentmondásokra és mikor szabályozzák végre a kérdést? Az fel sem merül bennük, hogy így kívánnak munkát biztosítani a tervezőknek, akik egyébként a berendezés-gyártó dokumentációján kívül semmit nem tudnak hozzátenni a terveikben az engedélyezéshez.

A fenti szempontokat most a teljesség igénye nélkül soroltam fel, azonban ezekből is látható, hogy a témával egyrészt szabványosítási, másrészt oktatási szemszögből is kellene foglalkozni.